

1893 - 1963
70-й РІК ВИДАННЯ
І СЛУЖБИ СВОЄМУ
НАРОДОВІ ТА ПРАВДІ

СВОВОДА

UKRAINIAN DAILY

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
"СВОВОДА", 91-93 GRAND ST.
JERSEY CITY 3, N. J.
HENDERSON 4-0237
HENDERSON 4-0807
TELETYPE: HENDERSON 9-8740
— ТАБ. І ДО ПОШТИ: —
BARCLAY 7-4128
JERSEY CITY 7-5327

РІК LXX. Ч. 187. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК, СЕРЕДА, 2-го ЖОВТНЯ 1963 10 ПЕНТИВ — 10 CENTS JERSEY CITY AND NEW YORK, WEDNESDAY, OCTOBER 2, 1963 No. 187. VOL. LXX.

АМЕРИКА ЗАПОВІДАЄ ДАЛЬШУ ДОПОМОГУ ВІЛЬНИМ КРАІНАМ

ПРЕЗ. КЕННЕДІ ОБІЩАЄ ОБОРОНЯТИ ДОЛЯР ТА
ДОПОМАГАТИ ВТРИМУВАТИ ДОЛЯРОВІ
РЕЗЕРВИ У ВІЛЬНИХ КРАІНАХ

Вашингтон. — Президент Кеннеді 30-го вересня, промовляючи на зборах Міжнародного Фонду та Міжнародного Банку Відбудови й Розвитку (Світового Банку), заявив, що ЗДА допоможе кожній некомуністичній країні, якій в майбутньому забракне резерву (доларів і золота), але в першу чергу ЗДА мусять побороти платіжний дефіцит за кордоном. Президент виразив задоволення, що ця країна готова є звертатися до таких засобів, які будуть потрібні, щоб заповнити доволі резерву в доларах і золоті кожній країні вільного світу, але покищо ЗДА видають більше доларів за кордон, як згідно з угодами, і тому мусять дбати про те, щоб якнайкорше зліквідувати такий стан, який є небезпечним для долара. Президент сказав: "Ми рішуче збираємося все, щоб втримати здорове відношення між золотом і долларом, щоб одна унція золота і надалі коштувала \$35, і я вас можу запевнити, що ми це зробимо". На зборах були міністри фінансів 102 держав та директори центральних банків цих країн. Директор Світового Банку Джордж Д. Вуде сказав, що це було найчисленніше зібрання фінансових провідників. На першій сесії головним

Президент передбачає коротший тиждень праці внаслідок автоматизації

Палм Спрінгс, Каліфорнія. — В суботу 28-го вересня президент Кеннеді закінчив свою поїздку по західних степах, промовляючи до 9,000 слухачів в місті Віскаттаві в Каліфорнії і заявляючи, що щораз по ширша автоматизація праці спричинить те, що скорочений буде тиждень праці, який тепер вносить 40 годин. Пізніше Президент промовляв ще в місті Лас Вегас в Неваді, а після того відлетів до Палм Спрінгс в Каліфорнії, щоб перебути там недовго та відпочити. Давніше і Президент і його секретар праці Вільям Вірч протибили тому, щоб зменшувати число годин праці в тиждень, та тим способом поборювати безробіття, що виникає внаслідок механізації праці. Кеннеді кілька разів на пресових конференціях заявляв про те, що скорочення тижня праці, кажучи, що ріст американської економіки вимагає довшої, а не коротшої праці. Президент сказав, що заяву про нагоді передбачування, що за 40 років у ЗДА буде 350,000,000 населення замість теперішніх 190,000,000. "Що ті, мільйони американців робитимуть коло 2,000 років?" — запитував Президент, і казав, що "ця країна змінюється, буває на початку цього віку 58-годинний тиждень праці, потім був 48-годинний, а тепер люди працюють в тиждень по 40, або і по менше годин", бо "машини щораз більше забирають працю від людини, і мусять бути ствердити, що треба зредукувати число годин праці в тиждень". Президент закликав теперішню генерацію американців створити ресурси для дозвілля тим, що прийдуть в найближчих десятиліттях. Президент, промовляючи до 8,000 осіб в Лас Вегас, зробив резюме своєї поїздки по 11-ох степах впродовж 5-ох днів. 1. Американці мусять повести кампанію, щоб зберегти природні ресурси країни, гідні найбагатшої країни на світі. 2. Найкращий спосіб консервації, — це "зберігання людських вартостей за допомогою виховних програм". 3. ЗДА мусять використати відповідні нагоди, щоб добитися міжнародної співпраці в ділянці консервації природних ресурсів. В Каліфорнії Президент зустрівся губернатором Едмундом Брауном, конгресменом Гаролдом Джансоном та сенатором Аленом Байєном з Невади — всі демократи. Голова Республіканського Крайового Комітету конгресмен Міллер заявив, що президент Кеннеді говорить про "неполітичну поїздку", а в дійсності він відбуде політичну поїздку, під час якої він воборуч кампанію за демократичними сенаторами, конгресменами і губернаторами, і то за федеральні гроші.

МекНамара й ген. Тейлор закінчили інспекцію у Південному В'єтнамі

Секретар оборони Роберт С. МекНамара (перший зліва) конференс у Сайгоні з південнов'єтнамським президентом Нго Дієм (з правого боку).

Сайгон. — Секретар оборони Роберт МекНамара і голова штабу ген. Максвелл Тейлор закінчили свою чотириденну місію в Південному В'єтнамі, в ході якої вони об'їхали всі найважливіші пункти затяжної війни проти тамоніхів, на військовий лад зорганізованих комуністичних партій заїнів. Напередодні свого від'їзду вони провели три години на розмові з президентом Південного В'єтнаму Нго Дієм Дієм. Газетні коментатори додають, що названий президент — дуже балакучий і уміс сам говорить до своїх відвідувачів по 5 до 7 годин. МекНамара і ген. Тейлор зустрілися до Нго Дієма в американській амбасаді в Сайгоні. Генерал Кетт Ладж і командант американських військ в Південному В'єтнамі, ген. Пол Гаркінс. Президентів брат і його головний радник, шеф південно-в'єтнамської поліції і "злий дух" тамоніхів, Нго Дінг Нгу, не брав участі у тій нараді. Про їхній відвідування не оприлюднено. Секретар оборони МекНамара склав звіт про вислід своєї місії, свої спостереження, висновки і рекомендації — президенту Нго Дієму. Північ Нго Дінг Нгу, яка в минулому тижні в словесній легковажності про молодших американських старшин у Південному В'єтнамі і спричинила гостру реакцію посла Ладжа, прибула з Риму до Парижу і відвідала мас преси в найближчому тижні до Нью Йорку на сесії Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй.

СССР ЛЯКАЄТЬСЯ, ЩО ПЕЙПІНГ ОСЯГНЕ АТОМОВУ ЗБРОЮ

НЕМА ВИГЛЯДІВ НА СХІДНО-ЗАХІДНЕ
ПОРУЗУМІННЯ

Об'єднані Нації. — Враження з останніх західно-східних контактів таке, що Советський Союз найбільше лякається швидкого розвитку атомової зброї в комуністичному Китаї. Західні спостерігачі в Москві припускають, що однією з найголовніших причин, СССР погодився на частинне припинення ядерних детонацій, була надія, що Комуністичний Китай підпише також атомовий договір. Тим часом Комуністичний Китай не тільки прилучився до того договору, а розпочав завоювати кампанію проти нього, як проти "капітуляції" перед Заходом та "зради соціалізму". Оця распря всередині міжнародного комуністичного руху, постійні китайські атаки проти Хрущова і його політики, як також нові великі харчові труднощі в Советському Союзі складаються на ситуацію, в якій Советський Союз не кваліфікується до будь-якого нового "співсудовального" договору з Америкою та іншими західними країнами. Цим американським керівним колом пояснюють собі нехоті Андрея Громика розглядати поважно по суті будь-яку більшу міжнародну проблему, що становить предмет холодної війни. В минулому суботу британський міністер закордонних справ лорд Гюм і державний секретар

Атомовий генератор постачає електричну енергію сателітові „Тренсіт”

Лос Анджелес. — Комісія Атомової Енергії повідомила 30-го вересня, що в суботу, 27-го вересня з успіхом переведено першу пробу із сателітом „Тренсіт”, якому електричну енергію постачав атомовий генератор. Цю пробу вважається за дуже важливу, бо коли вловити застосується атомовий генератор на штучних сателітах, тоді не треба буде послугуватися звичайними електричними та соняшними батареями, які є короткотривалими і тому спричиняють різні клопоти сателітам, які мали б довше призначення. Новий атомовий генератор називається від початкових літер США і не є більший від баскетбольного м'яча та важить 27 фунтів. Він продукує впродовж 5 років електричний струм сили 25 ватт, що вистачає на те, щоб могли діяти різні механізми, які є в сателіті „Тренсіт”. Цей сателіт постачає цінні інформації флоту.

Відділ УНС в Ембридж відзначив своє 45-річчя

Ембридж, Па. — Минулої суботи, 28-го вересня, місцевий 161-ий Відділ Українського Народного Союзу, що був заснований у вересні 1918-го року, зрочиство відзначив своє 45-річчя, влаштувавши з цієї нагоди ювілейний бенкет і бал у вечірніх годинах в залі української школи св. Петра і Павла. В бенкеті взяло участь понад 200 гостей, між ними багато місських і повітових урядовців, включно з посадовим містом Вол. Панеком, повітовим суддею Робертом МекКрірі, шефом поліції Чарлзом Бруком, головою міської ради та ін. Врочиство відкрив коротким привітальним словом передісник Стенлі Прокопич, молитву провів св. о. Петро Моляк і всі привітали відспівали американський національний гімн. Відданням почесних прапорів проводив Ів. Солдєрєв. Бенкетом проводив гол. радий УНС і секретар Відділу — ювілята Андрій Джула, представивши промовців і гостей вясненнями і коментарями, що викликували загальне одушевлення. Привіти виголосили посадовці міста і шеф поліції, а передісник Відділу Іван Антук виголосив привітальне слово. Головним промовцем під час врочиства був гол. передісник виголосив п. Роман Соловйов, гол. касир УНС, віддаючи окрему пошану членам - основникам Відділу: Антонові Подуфалому, Іванові Ковалеві та Миколі Мусі. Промовець пригадав, що УНС в часі створення 161-го Відділу мав уже 24 роки, але його майно не доходило до нього навіть до пів мільйона доларів. Сьогодні, 45 років пізніше, це майно вносить уже кругло 28 мільйонів доларів, а кількість членства переступила 82,000. В світі ніщо не приходить само від себе, отже і цей ріст УНСу вимагає багато праці й труду, поважну частину якого виконав Відділ-ювілей. Загальною характеристикою тієї великої праці та її результатів в організації, господарській та культурній діяльності діяльність закінчив промовець Ів. Солдєрєв. Завершенням врочиства було вручення трьом членам - основникам Відділу — ювілята Почесним Грамот, що їх передав ім гол. передісник Юсип Лісогір, та подарунків від членів Відділу. Голова Міської Ради Флорі Акіно передав Відділові схвалену містом резолюцію з призначенням для його спортової дружини за здобуття першества в кошківці.

Організаційні Збори Відділів УНС, відбулися в Перт Амбой

Перт Амбой, Н. Дж. — В суботу 29-го вересня тут у приміщенні Українського Народного Дому відбулися організаційні збори Округового Комітету Відділів УНСу. Їх відкрив і ними проводив п. Константин Наконечний з Плейніфілда, а секретарів п. Володимир Янів з Картерет. Перт Амбойська Округа охоплює 10 містечостей із 14 відділами, в яких з кінцем вересня було 1,775 членів. На жаль, як це ствердив передісник п. К. Наконечний, тільки чотири відділи приєдналися на нараді своїх урядовців, а то є відділи: 104, 155, 342 і 372. На порядку наради була справа 70-літнього Ювілею УНСу, який рішено відсвяткувати на початку 1964 року. Поручено президії поробити всі можливі старання, щоб Ювілей відбувся в Перт Амбой, а відповідно програмою. Після звітування та загального перегляду праці Округу, її досліжень, організаційну

В Альжирі формується опозиція проти диктатури Бен Белли

Альжир. — В Тізі Узу, в гористій Кабілії на схід від столиці Альжир, відбулася в минулу неділю багатотисячна публічна демонстрація проти центрального уряду та його диктатора Ахмеда Бен Белли, який в минулому тижні був „обраний” на першого президента Альжирської Республіки. Участь в тій демонстрації взяв також полк. Моханд у-ель-Гадж, командант тамоніського військового району, та підлеглі йому 3,000 воїнів. На вістку про ту демонстрацію відбулося надзвичайне засідання альжирського уряду, після якого проголошено тільки, що названого полковника позбавлено його становища. У відповідь на депешу від візантинського міністра оборони полк. Хуарі Бумеджсія, вірного прибічника Ахмеда Бен Белли, в якій погрожувано, що випливає з Альжирського військового розігнання ворожої урядової демонстрації, кількасот воїнів, лояльних до полк. ель-Гаджа, обсадили доступ до міста Тізі Узу. Опозиція хороброго гірського племені кабілів проти диктаторського режиму Бен Белли намагалася приєднати й золотий район, який є опозиційний рух намагається опанувати комуністи і тому не відомо, чи дійсно демократія з-посеред Альжирського Фронту Національного Визволення, який вів повстанську війну проти Франції, захочуть пристати до тих „соціалістів”.

В Монреалі і Лашині відбулися збори УНСу

Монреаль. — В суботу 28 вересня ц. р. в Монреалі, цьому найбільшому місті Канади, в якому знаходиться 5 Відділів УНСу, що об'єднали понад 1,000 членів, відбулися організаційні збори Округового Комітету, в яких взяли участь представники 4-ох місцевих та представники двох Відділів сусіднього Лашина. Збори відкрив і лашинський голова округу інж. М. Граб. В програмі зборів була справоздання з діяльності та наміщення дальшої праці, в першу чергу відмічення 70-річчя „Свободи” та недалекого вже 70-річчя УНСу. Після основної дискусії схвалено влаштувати ювілейний бенкет з відповідною програмою та з участю представників Екзекутиви УНСу. Для підготовки бенкету обрали комітет, в який увійшли головний радий Богдан Володимир, Відділові секретарі Володимир Цимбала і Михайло Черешньовський та Б. Снігур і В. Протасик. Доповідь про організаційний стан монреальської округи виголосив гол. секретар УНСу Я. Падох. Він подав числа, які

Західна Німеччина настоює на залишенні в ній військ ЗДА

Бонн. — Західно-німецький міністер закордонних справ д-р Гергард Шредер, який був у минулому тижні у президента Кеннеді, передав йому становище західно-німецького уряду, що ЗДА не відкликували тепер ніяких своїх військ з Західного Берліну, ані з Західної Німеччини. Зокрема річ йшла про те, щоб таке відкликання не сталося без попереднього порозуміння між Вашингтоном і Бонном. Америка має тепер в Західній Німеччині 230,000 війська і планує відкликати 40,000 війська з уваги на відплив до Європи американської валюти на утримання отих військовиків. З цієї самої причини переводяться тепер зменшення так званих комунікаційних станцій на території Франції, де є головні склади постачання для всіх збройних сил ЗДА в Європі. Однак західно-німецькі політичні діяльники вважають, що приєднання американських військ на терені Німеччини є найголовнішим і м відстрахувальним бар'єром проти будь-яких агресивних советських планів і має дуже позитивний психологічний вплив на всю політичну атмосферу в Західній Німеччині, а через те й на постійну високу господарську кон'юнктуру. Німці лякаються, що відплив американських військ назад за океан спричинить до стривоження, підбавляють більшовиків та збільшить шанси політики французького президента де Голя, яка змагає до „відривання Європи від Америки”, ніби під гаслом повного усамостійнення Європи, а насправді з небезпечкою, що Європа може опинитися ізольованою.

Противники президента де Голя хочуть створити спільний фронт

Париж. — Французький президент Шарль де Голь вернувся до Парижу після 5-денної — вже 20-ї з черги від свого приходу до влади — поїздки по провінції, де він у різних містах і містечках виголосив промови за дла скріплення позицій власної і своєї країни. Цим разом головними мотивами всіх його виступів було проповідання koniecznosti зберегти повну незалежність Франції від будь-якої з двох світових монополій, ЗДА або СССР, та розбудови власної атомової потуги. Де Голь заявив, що Франція далі належала

Стейти зібрали \$22.1 бильона податків

Шингао. — Торговельна Клирингова Палата звітує, що прибутки всіх 50 стейтів ЗДА в минулому фінансовому році разом із податками від продажу становили \$22.100 000 000, в чому майже 1/4 становили податки від продажу. Ця сума була на \$1 500 000 000 більша від прибутків в 1962-му році. Податки від продажу стягають в 37-ох стейтах, і вони становили

В АМЕРИЦІ

● Віце-президент Линдон Б. Джансон в дні 7-го листопада відкрив в Астердам найбільшу сільсько-господарську виставку, яку ЗДА коли-небудь влаштовувала за кордоном. Виставка триватиме 18 днів, вона відбудеться в найкращому виставковому центрі, на ній будуть виставлені тисячі сільсько-господарських та споріднених речей.
● Канадійська країнова продукція в другій чверті цього року збільшилася на 1.2 відсотка і становила дол. 42,436,000, в річному відношенні, а в

У СВІТІ

● Московське радіо заперечило вістку, що її поділи альбанські комуністи, наче б першого советського віце-прем'єра і адоганого наступника Хрущова, Флора Козлова, „викинуто” з советської державно-партійної верхівки. Московське радіо твердить, що в травні ц. р. Козлов важко захворів, а в липні відвідав його комуністичний прем'єр Йосиф Кадар.
● Комуністичний болгарський прем'єр Тодор Живков назвав минулий рік „наслідком в першу чергу не мав на увазі погіршення господарських відносин в Болгарії: брак подстат-

СВОВОДА

SVOVODA

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year \$12.00; six months \$6.25; three months \$3.25. — Jersey City & Foreign Rates: One year \$14.00; six months \$7.50; three months \$4.00. For UNA members monthly \$5.00.

Підписки: На рік — \$12.00; на пів року \$6.25; на три місяці \$3.25. — В Джерсі Сіті і закордоном: — На рік \$14.00; на пів року \$7.50; на три місяці \$4.00. — Для членів У.Н.А. щомісячно \$5.00. — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чека і money orders не тавляти на: "Свобода".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право вилучати і скорочувати надіслані матеріали. Незадоволені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі не виразно застерігав задержку надіслати матеріал у відповідному поштово-оплатному. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: "СВОВОДА," P. O. Box 846, JERSEY CITY 3, N.J.

Єдина Христова Церква

Полум'ямним заклинком до єдності у світі, у вірі і в Церкві відкрив Папа Павло VI минулої неділі другу сесію Вселенського Собору Католицької Церкви. Ідучи слідом свого великого попередника, Івана ХХІІІ, він не тільки не сказав ні одного слова, що могло б вразити не-католиців і пошкодити атмосфері, в якій слід шукати шляхів до "погогого" — як він заявив — погодження між Християнськими Церквами, але й заподіяв поширення, у належному часі, завдань Секретаріату для Сприяння Єдності Християнських Церков навіть на не-християнські Церкви, які визнають одного Бога, як мусульманська і мейсева. Виявляючи якнайвищу волю у справі замирення в християнському світі, Папа визнає у принципі, що вина за трагічне роз'єднання в 1054-му році була по обох сторонах, і просив прощення за вину Риму в цьому ліхві. І висловив віраження сприйняття крихди Католицької Церкви. Стердивши, що "треба бути реалістами", Папа признав, що на шляху до єдиної єдності стоять великі труднощі, і закликав до терпеливості у змаганні до цієї цілі. Але він висловив глибоке переконання, що "те, що нині є тільки надією, завтра може стати дійсністю".

Головним аргументом Папи щодо неконечності мати єдину Христову Церкву є існування єдиного Бога і віра в нього. Найбільшу надію на успіх старань в огненні єдиної єдності покладають звеліччя П'єр де ла Тріє на те, що недавно підкреслював Митрополит Йосиф Сліпий — багато закидів, родинних на адресу католицизму, "яке належить до історії, і тому повинні залишитися без значення". Багато інших закидів стають безпредметними, коли погляди, в душі примирення, будуть обмірковувати, дискусувати і з'ясувати ті моменти канонічного й організаційного характеру, які становлять найбільший предмет спорів. Ще кілька років тому трудно було, наприклад, одержати писати про можливість ревізії встановленої в 1870-му році на Першому Ватиканському Соборі догми про "непомилність" Папи у справах віри і моралі. Нині вже широко говориться про можливість якщо не скасування, то послаблення цієї догми вже в короткому часі, коли діє Вселенський Собор проведе децентралізацію внутрішнього управління у Католицькій Церкві, щоб обмежити владу і відповідальність Папи і Курії передати частинно спархальним владам. Ще кілька років тому було й подумати про 10 Православних Церков рішили звернутися до Ватикану в справі проведення "розмов", як це сталося тепер.

Очевидно, зміна історичних традицій, звичаїв, законів і організацій не відбувається протягом ночі, року і навіть десяти років. Але й старання досягнути єдності у Христівій Церкві не тривають від ніякого дня. Ці старання приспівували історичних подій, який спричинив затяжний змаг між віруючим у Бога світом і світом безбожництва і зродив смертельну загрозу для людства у вигляді атомової зброї. Великі постаті не являються з пустки, — вони приходять як логічна вимога часу. Такою логічною вимогою стали великі постаті П'єр XI, П'єр XII, Івана ХХІІІ і тепер Павла VI. Вони доказали, що можна, не розпоряджаючи дізнаннями, мати більшу силу, як численні збройні корорти сатрапів. Ідея єдиної єдності мала і має багатьох противників, чужих і власних консервативів, несприйнятих. Як усі великі ідеї, і ця ідея дімає визначних мужів з відродження, з широким серцем і яким розумом. Неділя відступ Папи Павла VI засвідчив, що й Апостольському Престолу засіла людина великого формату для добра всіх віруючих.

ВАСИЛЬ ГРИГОРОВИЧ КРИЧЕВСЬКИЙ

(До десятиліття з дня смерті)

(10)

Софія була врятована лише тому, що роботи в ній Морієвської та його останні відкриття і нові розширені фрески звернули увагу найбільших візантіологів світу, які на той час почали один за одним Софію відвідувати. Ериста та Макаренка заарештовано й знищено. Морієвського, з огляду на часті відвідування Софії закордонними вченими та його широку популярність серед них — чіпати не наважували, лише обмежили його діяльність, стягнувши групу російських візантіологів, які фактично перебрали всі роботи в Софії. А Василів Кривецький докоричу продовжувати працю над проектом музею на могилі Шевченка, перші варіанти якого він зробив ще навесні 1933 року. Цей проект в українському стилі він робить разом із своїм учнем та асистентом архітектором Петром Костирком. Роботу Василя Григоровича беруть під сувору партійну контролу, — змушуючи його весь час переробляти, замінювати елементи, характерні для українського стилю, елементами, які відповідали б офіційному стилеві соціалістичного реалізму. Лише як декоративний елемент дозволялось увести де-не-де український орнамент.

М. Прокоп

НЕСПОКІЙНА УКРАЇНЬСЬКА МОЛОДЬ

Відкритий наступ на свободу літературної і мистецької творчості в СРСР, який почався в грудні минулого року і продовжувався до літа цього року, ніби припинився. Але в українській соціалістичній пресі далі появляються статті, які вказують на те, що боротьба українських літераторів і мистців сплинула у ширшу кола молоді, і що це з'явилось серед української молоді, зрештою, як і серед молоді інших народів СРСР, відбуваються процеси, які хвилюють вождів комуністичної партії.

Ось деякі приклади:

У газеті "Радянська Освіта" з 7-го вересня цього року надруковано статтю секретаря Львівського обласного обкому партії, В. Маланчука, в якій він пише:

"Навесні цього року група молодих людей Львова, серед них і кілька студентів політехнічного та медичного інститутів, захопившись рок-н-ролом, і твістами, обравши собі за візирок горезвісного, "король джазу" Пріслі, поступово почала сповзати на край безодні. Втручання громадських організацій міста зупинило цих молодиків: вони визнали і усвідомили помилковість і шкідливість своєї поведінки. Але на зборах, які обговорювали вчинки та поведінку групи молоді, зовнішні слухачі зауважували: як могло трапитися, що юнаки і дівчата, виховані в радянських школах і вузах, в колективах, схибили, почали нехтувати найсвятішим — повагою до свого народу, суспільства? Свідками їх збогвинували були родичі, сусіди..."

Варто відмітити, що автор цих слів відомий з того, що в травні ц. р. алярмував у Москві "Правду" у зв'язку з тим, що в західних областях України діють "українські буржуазні націоналісти". А в журналі "Комуніст України" за червень ц. р. цей же Маланчук надрукував статтю "Партійна організація і творча інтелігенція", в якій бив на сполух з приводу інших "молодиків" у Львові, цим разом серед мистців. Він писав:

"У Львівському інституті прикладного і декоративного мистецтва появилася група "теоретиків" формалістичного напрямку. Питання про це виразу стало предметом спеціального обговорення на бюро обласного комітету партії. Було вжито заходів до одолення обстановки в інституті, зміцнення викладацьких кадрів. Не можна було довірити виховання нашої творчої молоді людям, які намагалися повести її обдурливим шляхом". Гостра, принципова розмова, що відбулася в обласному комітеті партії, а пізніше була перенесена в студентську аудиторію, в творчій спілці, не пройшла на марне. В діяльності інституту сталися істотні зміни".

Маланчук нічого не каже про те, які це були "заходи", що їх вжили у відношенні до львівських мистців, але його висновки, що таким людям "не можна було довірити виховання молоді", змушують здогадуватися, що виховників, в найкращому разі, усунули з посади.

Як свідчить "совєтська преса", подібні явища мають місце не тільки в західних областях. У "Робітничій Газеті" з

24-го серпня ц. р. надруковано передову, також присвячену неспокійній українській молоді та згодним небезпечним, які цій молоді загрожують. В ній знаходимо такий уступ:

"Напевно поведінка малої групи молодих робітників Виниці спочатку викликала лише посмішку. Кілька юнаків і дівчат просторікували про обов'язок, про політику, про наше життя, і самі не помічали, як все це прямо до рогого веде їх у полон буржуазної пропаганди. Правильно зрозумів робітничий колектив, що завдав доброго прочухана молодим людям, які збачали з правильного шляху, став на перешкоді їх падінню в обійми ворога".

Подібно, як Маланчук, автор цієї статті не каже, як виглядав "прочухан" для молоді, але можна сподіватися, що справа не скінчилася на самому тільки перекоханні "винників", і до того ж, "переконував" їх не "робітничий колектив", але компетентні для таких справ "органи".

Висловом страху за молоді треба уважати також такі слова, що їх сказав на лінійному пленумі ЦК КПУ України перший секретар комсомолу України Ю. Єльченко: "Відсутність в окремих молодих людей розуміння законів суспільного розвитку приводить до того, що деякі з них неправильно оцінюють явища і події, шукають легких шляхів у житті".

Видні треба навести голос журналу "Хлібороб України" (за серпень ц. р.), признаючи передусім для колгоспного селянства, отже й для селянської молоді. В передовій цього журналу також багато нарікань на сучасну молоді, яка, мовляв, не шанує "досягнень соціалізму", не доміснює жертв попередніх поколінь, прагне до вигідного життя тощо. У висновку в статті пишеться: "Такі молоді люди, як правило, найчастіше попадаються на гачок великих буржуазних пропагандистів, піддаються їх агітації... Наш обов'язок — оберегти молоді від будь-яких злих, чужих комуністичних ідеологій впливів".

Треба пам'ятати, що молоді люди в Україні і в інших соціалістичних республіках — це у великій мірі члени комсомолу, кандидати в члени партії; всі вони виховані у комуністичних умовах і перебувають під безперервною контролею влади. Але водночас ця молоді освічена, вона живо спостерігає все, що діється довкола неї, вона знає вже багато про зовнішній світ, порівняно дійсність, в якій їй приходить жити, і становить молоді вільні народи, і, у зв'язку з цим, починає ставити питання, хоче дискутувати.

Цю молоді, безперечно, не може не цікавити, чому культурні суспільства, що їх творять усі народи просторої совєтської імперії, позбавлені основних громадянських свобод, чому не дозволено громадянам СРСР вільно виїжджати за кордон, виписувати закордонну пресу і літературу, чому про те, як писати вірші й писати повісті як малювати картини, мають рішення партійні настановники, часто далі від розуміння мистецтва: чому по сорока шес-

Ярослав Падох

ПРИВІТ З ВІЛЬНОЇ ЧУЖИНИ БРАТАМ НА НЕВІЛЬНІЙ ЗЕМЛІ

Слово на бенкеті після дедикації площі під пам'ятник Тарасові Шевченку у Вашингтоні

Сьогодні, за вгодою Конгресу і Президента США, ми взяли в наше послання клепити землі туги стелі, щоб прославити батька українського народу, Тараса Шевченка. Ми зайняли мостовий причілок, щоб з нього піти походом на здобуття зрозуміння й прихильності цього великого краю для справи визволення України. Адже тут, на цій землі, здобували нову долю для своїх народів де Валера, Масарик, Палерейський... У столиці цього волелюбного краю відтепер обстоюватиме права свої, аде ще пошевеленої, нації — Шевченка.

Не в Києві й не у Львові, але в далекому Вашингтоні, не наказаними й вимушеними, але вільними словами й ділами готується вільна українська громада стягувати 150-ті роковини з дня народження Шевченка.

Ста років від смерті Шевченка не вистачило на те, щоб завести на Україні праведний Вашингтонський закон. Ста п'ятдесяти років від його народження не було досить, щоб вільні Київ міг вислати свого державного посла до вільної Америки.

Цей пам'ятник буде привітом з далекої і вільної чужини українським братам і сестрам на рідній, невільній землі, як, по старому царському уряду, новому совєтському уряді, знову мовчавою стрічав 150-річчя Шевченка народина, як зустрічали в 1914-му році його сторіччя. З погордою слухалимуть вони партійних літераторів і літературних партійців, як вони славлять Тараса Григоровича за його "вірність Москві", "любов до старшого братнього російського народу", "захоплення передовою російською культурою", "доглибне безбожництво" і все, все те, що на потребу Кремля. Все, що найбільших основ фальшу духовного образ цього незрівняльного борця за волю, глибокого знавця найвищих чеснот Христових.

Сподіваюся, що вільне слово Шевченка і про Шевченка з цього вільного світу, від вільної української землі і нації. Правда, на слова керівників комуністичної партії ніби антисталінізм, вони часто гадують про погані наслідки "культу особи", терористичні методи Сталіна, але в їхній філософії правління лишилось ще чимало з хворобливих уявлень то параноїки. Звичайно, до такої спадщини вони зовсім не приносять. Тому, щоб оправдати свій наступ на молоді, вони придумують такі страхові пологи, як те, що, мовляв, мола людина, яка танцює рок-н-рол, "скокочиться на дно безодні"; що мистець, картина якого не припадає до вроди партійного настановника, — "паплюжить народну традицію"; що робітники, які говорять про політику, "попадають у полон ворожої пропаганди"; що українці, литовці чи латві, які ставлять питання рівності з Росією, — це "буржуазні націоналісти".

Треба сумніватися, чи такою дешевою агітацією зможе Кремль закрити правду про широкую хвилю молодечої стії, яка заявляє про свої права на політичну, соціальну і національну свободу.

На дискусійну тему

Прочитавши в "Свободі" з 17 вересня статтю п. П. Чуйна "Виховні проблеми української еміграції", хоту додати кілька своїх спостережень.

Шановний автор обминає в першу чергу рідну за те, що вона не вміє втримати нашу молоді при українській нації. На мою думку, причина тут не в родині. Проти виховання дитини батьками діють три протилежні сили. Дитина, як тільки починає відвідувати школу, стає предметом конфліктних течій, які впливають на формування її характеру. Крім батьків приходять тепер школа, церква, товариство. На жаль, ці чинники не сприяють вихованню в національному душі: у школі головною мовою є англійська, в багатьох наших церквах англійська і в товаристві також англійська.

В американській школі у дитині плескають почуття любови до Америки. Це дуже добре, але ми повинні мати протитягу, яка, крім любови до Америки, плескає б любов до України. Ця протитяга, родина — заслаба і, бачачи, що не може конкурувати з сильнішими протитягами, вона капітулює.

Найкращий доказ, що оточення, а не родина, є причиною денационалізації наших дітей, це те, що діти в передшкільному віці, коли ще не знають на собі нішого впливу, крім впливу родини, говорять по-українському.

Коли ми приходимо до дитячого садка, то чуємо тільки українську мову, але в міру того, як діти підрастають, українська мова переходить у них на другий план, а англійська — на перший. Це невірне, що діти в передшкільному віці говорять по-українському, що не вміють по-англійському. Майже кожна дитина знає англійську мову, бо ходять до американської передшкільної школи, мас знайомих американських дітей, але вона знає, що вдома говорить треба по-своєму, а в чужому товаристві по-англійському.

Часто зауважуємо, що діти до батьків або в їх прийнятті говорять українською мовою, а як тільки батько чи мати відвернуться, переходять на англійську. В коледжі мене дуже дивувало, коли студенти — українці, мої товариші, знаючи, що я українка, зверталися до мене англійською мовою.

Зустрічався я з двома українськими дітьми, що говорили між собою по-англійському, я запитала їх, чому вони не говорять по-українському. Одна з них відповіла: я б говорила, але з мене сніються; а друга сказала: бо так усі говорять. Тому, коли ми хочемо затримати нашу молоді при українстві, то в першу чергу мусимо дати більше української душі в нашій церкві, школі і товаристві. Не лише сухої історії України, її географії чи літератури, а й української душі, щоб дитина відчула, що вона в українській церкві, в українській школі. А знання українознавства приїде тоді легко.

Надія Острок-Лучанко

■ Під час відзначування Дня Покоти жидівські рабини в Нью Йорку пригадували своїм віруючим, що "Йом Кіппур" пригадує жиди про їх відповідальність у відношенні до себе самих, до громади, до народу і до Бога, бо "наука може продовжити людське життя, але вона не може надати життям вартості й доцільності". Цим більш наші фізичні успіхи, і чим менше ми можемо працювати на хліб, тим ясніше розуміємо, що нашою основною проблемою на землі — є духовна проблема.

пройшли крізь загрозливі війни по широких світових шляхах та роздоріжжях, несучи за собою в валізах залишки злиденного життя. Але Василь Григорович навіть не мав що нести. Валізи його з цінними рукописами та матеріалами вкрадено вкрадено на діврі в Києві, а скрині з малювальними працями загинули на Словаччині. Це була друга, остання й непоправна, втрата творчого доробку Кривецького. Він стоїчно переніс цей страшний удар, не втратив енергії і ще з пам'яті намагався дещо з втраченого поновити.

Перебравши різні місцевості Німеччини, Чехословаччини, Австрії, Франції, Василь Кривецький змалював все, що можна змалювати. Час репатріації він перебував в Парижі, де йому допомагав його старший син, також малюв, — Микола Кривецький, який жив там постійно.

В 1947 році, коли Василь Григорович трапився перша нагода, він з донькою та дружиною виїздить до Каракасу у Венесуелі. Це вже була остання подорож 75-літнього майстра.

В незвичному, гарячому, тропічно-вогкому підсонні Венесуелі Василь Григорович продовжує працювати, бере участь у виставках в Каракасі та виставках українських малюв в Америці. Досконало знаючи всі характерні особливості українських хат та внутрішнє устаткування їх інтер'єрів, він готує видання етнографічно-архітектурного альбому. Також працює над ілюстраціями до творів Гоголя. В далекій Венесуелі (Закінчення на стор. 4-й)

У 1940 році з нагоди надання Василю Григоровичу звання "Заслуженого діяча мистецтва", а також доктора мистецтвознавчих наук — влаштовано в Києві ретроспективну виставку його робіт. Виставка відкрилася навесні, в будинку Історичного музею. Характеристично, що на відкритті виставки нікого з офіційних представників уряду та партії не було. Не було також і офіційних представників мистецько-літературного світу і Комітету в справах мистецтва. Зібралась лише маленька група членів родини і близьких учнів та друзів майстра. І вже зовсім несподівано й присмодно була поява Юрія Яновського, який у теплому, зворушливому слові, від свого імені привітав Кривецького, назвавши його своїм духовним наставником та вчителем. Так, з одного боку надаючи Василю Григоровичу високі звання, з другого уряд з одержитою цінністю демонстрував своє вороже ставлення до його творчості.

Війна захопила Василя Григоровича на 69-му році його творчого життя. З великим трудом щастить йому уникнути примусової евакуації на Урал, куди йде центральні-азійських республік, куди вивозили більшість українських мистців та науковців. Німецьку окупацію Кривецький аж до осені 1943 року перебував у холодному й голодному Києві. Вибухи замінованих совєтських при відступі житлових кварталів міста, велика пожежа, що охопила всі центральні дільниці — змушують Кривецького залишити будинок, де він жив. У новому мешканні, яке пощастило знайти — великому, холодному й неприйнятному — перебув він люту зиму сорок першого року. Щоб трохи зогрітись в неопалюваному помешканні, Кривецький малює гарячі, напосні сонцем, красиві Криму.

Восени 1943 року, разом з усіма втікачами, Василь Григорович залишає Київ, ідучи в Невідоме. Я не буду спійняти на всіх етапах його тяжкої й останньої мандрівки. Всі ми

ЖОВТЕНЬ — МІСЯЦЬ ФОНДУ „ВЕСЕЛКИ“. ДОПОМОЖІТЬ „ВЕСЕЛЦІ“ ПРОЯСНИТИ ДУШУ УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ! ВИШЛІТЬ СВОЮ ПЕРЕДПЛАТУ І ЩЕДРУ ПОЖЕРТВУ НА ЇЇ ВИДАВНИЧИЙ ФОНД!

Українське життя в Сан Франціско

Каліфорнія є найбільшим щодо густоти населення штатом. Це вона наділяє добром кліматом та природним багатством. Щороку понад 600 тисяч людей прибуває до Каліфорнії з інших штатів. Певно, що й не один українець приїждив сюди, щоб жити, чи йому не треба б теж переїхати на сталий побут до Каліфорнії. Тим людям потрібні інформація про українське життя в Каліфорнії. Завдання цієї статті є об'єктивно з'ясувати українське життя в північній частині Каліфорнії, в Сан Франціско й околицях.

І. Релігійні віросповідання.

Українці Сан Франціска й околиць належать до різних віросповідань, є між ними католики, православні, баптисти та адвентисти.

Українська католицька група створила в Сан Франціско місію в 1951 р. Душпастиром був о. Константин Бердар, обов'язки секретаря виконувала пані Софія Гречаник-Підгірна. Отець К. Бердар приїздив до Сан Франціска з Анджелесу раз у місяць, відправляв Богослуження та відбавляв наряди з місцевим Церковним Комітетом. У 1957 р. Архiepіскопська Канцелярія призначила о. д-ра Андрія Микиту парохом Сан Франціска, який до нині управляє парохією. У цьому ж році парафія купила дім, вже спалений. Дім цей пристосовано для відправ Богослужень. Є там теж кімнати, в яких священик організації відбавляють збори. От д-р А. Микита видає кожного місяця Бюлетень. Адреса:

Ukrainian Catholic Church, 857 Girard Street, San Francisco, California.

За старанням д-ра Володимира Дроздюка українці в Сан Хосе створили 28-го липня ц. р. нову українську католицьку місію. Душпастиром її є о. д-р А. Микита, який кожної неділі приїждить із Сан Франціска та відправляє Службу Богу о 12.30.

Українська Пр. а в о славна Автокефальна Парафія в Сан Франціско постанала в 1958 р. В 1961 р. парафія купила

ти не мають. Богослуження відбавляють з іншими національними групами.

II. Відділ УККА та його діяльність.

На основі правилника для Відділу УККА членами Відділу УККА є поодинокі особи та організації, а тому Відділ УККА є надпартизанською організацією. Обов'язком Відділу є: а) координувати українське громадське життя, б) влаштовувати національні свята, в) репрезентувати українську громаду. Ці важкі функції Відділ УККА в Сан Франціско виконує в міру можливості. Від 1960-го року щороку прапор української державності гордо повісився в Ситі Гол в дні 22-го січня. Вже двічі відбулися величаві академії, присвячені Роковинам 22-го Січня, на яких промовляв мейор Сан Франціска, Джордж Христосфер. Святково при заповненій залі Відділ УККА відзначає в березні Шевченківські Роковини, а в листопаді Роковини 1-го Листопада.

У відзначуванні державних та національних свят велику роль відіграють місцеві українські мистці: Олена Задорожна — сопрано, проф. співак Василь Чайківський, баритон — композитор Іван Бовк та піаніст Ежен Маслюк. Участь цих мистців дає можливість Екзекутиві Відділу УККА запросити на нашу імпрезу мейора та інших достойних гостей. За це нашим мистцям належить певне припозначення та щира подяка від всіх свідомих громадян. Правильно зробив Відділ УККА, що окремими святочними сходами відзначив 50-річчя мистецької праці проф. В. Чайківського та дав можливість громадянству зустрітись з заслуженим мистцем. Ця зустріч пройшла на високому культурному рівні; взяли в ній участь співпрацівники та учні Ювілята. Проф. В. Чайківський навчав співа, а піаніст І. Бовк та Е. Маслюк вчать гри на фортепіані. Всі вони мають велику пошану в своїх учнях.

На особливу увагу заслуговує брошура „Україна“, яку Відділ УККА в Сан Франціско видає англійською мовою накладом 20 тисяч примірників. Частину накладу зразу закупили Відділ УККА в Денвері, якого тодішній голова, пан Корнелі Круський, помагав у редагуванні брошури. Шість з половиною тисячі примірників цієї брошури роздано тим, які прийшли подивитись на виступи українських танцюристів з Києва. Ця брошура є дуже поміжною у праці Відділу. Пишучи до американських газет, або до урядових чинників Екзекутива стало прикладом цю брошуру, яка подає найважливішу інформацію про Україну. 30-ліття великого голоду на Україні Відділ відзначає з користю для української справи. З цієї нагоди Відділ влаштував пресову конференцію, на яку прийшли представники двох найбільших щоденників в Сан Франціско. На конференції проф. Я. Славутич, описавши голод на Україні, виголосив речевий реферат та дав відповіді на запити кореспондентів. Відділ влаштував теж демонстрацію на вулицях міста Сан Франціска та Окленду. В демонстрації взяло участь 19 осіб, на яких були прикріплені картони з відповідними написами. У висліді пресової конференції та демонстрації в пресі Сан Франціска і Окленду помістилися обидві статті під такими заголовками: Прогадують геносід в Україні, українці виявляють моральний терор. Протестують проти чорного панування і т. д.

III. Організації Відділу УККА.

Крім вже згаданих українських парафій членами Відділу УККА в Сан Франціско є такі організації: Відділ Союзу Українок Америки, Відділ Українського Народного Союзу й Товариство Прихильників Народної Республіки. У Відділі СУА гуртується активне українське жіноцтво. Головою цього товариства є пані Варвара Капуляк, під якої умилли проведено товариство виконує свою працю. На окрему увагу заслуговують щорічні відзначування Жінок - Героїнь. У цьому році Відділ СУА брав участь у

МИХАЙЛО О. ДЕРКАЧ

(Посмертна згадка)

5 вересня в Лос Анджелесі, прийнявши св. Тайни, відійшов на вічний спочинок інж. Михайло Олександрович Деркач, полковник Армії УНР. Народився він в Лубках на Полтавщині 26 серпня 1882 р. в старій козацькій родині. Дуже скоро по революції 1917 р. приєднався він до Українського Війська. З частинами ген. Натісера відбув славнозвісний похід на Крим. У р. 1919 з доручення Українського Військового Міністерства перебував у заплілі армії ген. Денікіна, збираючи відомості, потрібні для Армії УНР. В 1920 р. був відряджений для

відшукування генерала Олександра Удовиченка, командира 3-ої Залізної Стрілецької Дивізії, що його хворого денікінці перевезли до Одеси. Встановивши контакт з ген. Удовиченком, полковник Деркач допоміг йому відбутися з козаками безпечним подорожжям через розташовані більшовицьких окупаційних військ на Херсонщині і Поділлі до району зосереджування і перетворення Армії УНР. Відбувши бої і походи з 3-ю Залізною Стр. Дивізією від травня до листопада 1920, полк. Деркач після відходу Армії УНР на захід від Збруча опинився в таборі інтернованих в Каліні у Польщі.

Не зважаючи на важке моральне і харчове становище Армії УНР в інтернуванні, Полковник, як начальник культурно-освітнього відділу дивізії розвивав живу вишкільну, розвагову і видавничу діяльність. Він згуртував біля відділу молоді завзяті талановиті одиниці, розуміючи потребу заохоронити їх для дальших змінених форм боротьби за Україну. З його допомогою почав там воювати журнал „Веселка“, де між іншим співпрацювали поет Є. Маланюк, громадський і політичний діяч С. Довгаль та інші. Чехословацькими і Німеччиною були дальшими етапами життєвого шляху полк. Деркача. За останнього повсюдного етапу європейської еміграції він керував робітничим відділом, що працював для американської окупаційної влади в Німеччині.

Трибуни до ЗДА у віці, коли звичайно прийнято думати про відпочинок, він відкидав цю думку і з властивою йому енергією став на працю у Гудвілл Індустрі, що дає заняття старшим громадянам та інвалідам. А попри це з оптимізмом, енергією й патріотичною відданістю полк. Деркач став ревним членом Українського Культурного Осередку, Українського Національного Музею та відділу Об'єднання Буковини. Буковинці Америки. Сам людина глибоко віруюча він став фундатором Української Православної Парафії св. Андрія Первозваного в Лос Анджелесі, Каліфорнія. Довголітній провідний член Парафії св. Андрія, він багато спричинився до розвитку і процвітання парафії. Полк. Деркач був щирим патріотом України, людина золотого серця, жертвенна, скромна, з подивляючою громадською працездатністю.

Важка недуга прикувала його на довгі місяці до постелі. Похорон полк. М. Деркача відбувся 7 вересня 1963 р. з великою участю українського громадянства. Прекрасно співав церковний хор під орудою п. Дмитра Якубенка. Ховав Покійника прот. о. А. Мірошенка, настоятель парафії, що попрацював його в останню дорогу теплим словом. Від одиодивізіяників і

ПЕРШИЙ КОНЦЕРТ ПРОФ. ОЛЕГА МУЗИЧЕНКА У НЬО ЙОРКУ

Нью Йорк. — В програмі ретроспективної виставки живопису-скульптури Сергія Латиненка, відкритої від неділі 29 вересня ц. р. заходом Східної Мистецької Асоціації Америки в залах Літературно-Мистецького Клубу в Нью Йорку відбудеться в п'ятницю 4 жовтня ц. р. фортепіанний концерт проф. Олега Музиченка. У програмі концерту, що почнеться о год. 8-й вечора сонати Беттговена. На терені Нью Йорку це буде перший концерт цього видатного піаніста і педагога, активного колись в Києві і до недавня в Сан Павло у Бразилії.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНДО ЗДА!

Українське Національно-Демократичне Об'єднання в ЗДА

з великим смутком довідався про смерть
МЕЛАНІЇ ІЗ СТЕЛЬМАХОВИХ ВІТВИЦЬКОЇ
що стала 28-го вересня ц. р. в Нью Йорку, і висловлює своє глибоке співчуття її Мужеві, д-рові Степанові Вітвицькому, Президентові Української Народної Республіки в екзилі.

УНДО в ЗДА
ПРЕДСТАВНИЦТВО ВИКОННОГО ОРГАНУ УРАДИ в США
і
ОБ'ЄДНАННЯ ПРИХИЛЬНИКІВ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ в США
в глибокій жалю повідомляють Українське Громадянство, що дня 28-го вересня ц. р. після довгої і тяжкої хвороби на віки упокоїлася

ДОСТОЙНА ПАНІ
МЕЛАНІЯ ВІТВИЦЬКА
дружина пана Президента Української Народної Республіки в екзилі.
ВІЧНА ЇЇ ПАМ'ЯТЬ!

Панахиду за спокій її Душі відправити в заведенні Н. Яреми Православне Духовенство Катедралі св. Володимира в Нью Йорку у вівторок 1-го жовтня ц. р. о год. 6:30 веч.

О год. 8-й того ж дня, там же, як уже повідомлялось, буде відправлений Парастас за греко-католицьким обрядом.

В суботу, 28-го вересня 1963 р., о год. 8:30 вечора, після серцевого припадку, на 77-му році життя, упокоївся у Бозі у Нью Йорку

інж. Олександр Титович ЛИТВИНЕНКО
родом з Котельви на Полтавщині
Панахиди відслужиться у вівторок, 1-го жовтня ц. р., о год. 7-й вечора в похоронному заведенні Петра Яреми при 7-й вул. в Нью Йорку.
Похорон в середу, 2-го жовтня, о год. 10-й ранку з Свято-Троїцької катедрі на Брукліні на православний цвинтар у Спрінг Валлі.

РОДИНА

Ділимось сумною вісткою з Рідними і Знайомими, що 15-го вересня 1963 року в Ходорові, Західна Україна, упокоїлася в Бозі, по тяжкій і довгій недугі наша Найдорожча

МАТИ І БАБЦЯ
бл. п. ХРИСТИНА ЗАКАЛЯН
Заукопінна СЛУЖБА БОЖА відправиться в неділю, 6-го жовтня ц. р. о год. 12-й в церкві св. Володимира в Елізабеті, Н. Дж при Grier Avenue.

Горем прибиті:
ЯРОСЛАВ ІРИНА — син з дружиною ХРИСТИНА, УЛЯНА, ЮРІЙ І НАТАЛІЯ — внуки.

УКРАЇНСЬКИЙ ПРАВОСЛАВНИЙ ДЕНЬ

у ТВН-СІТІ (Міннеаполіс-Сен Пол), Міннесота
— відбудеться —
у неділю, 13-го жовтня 1963 року
в ЦЕРКВІ СВ. ВОЛОДИМИРА І ОЛЬГИ
ріг вулиць Портланд і Вікторія, СЕН ПОЛ
ПОЧАТОК СВЯТОЇ ЛІТУРГІЇ о 10-й год. ранку.
В літургії братимуть участь усі українські православні священики церков св. Володимира і Ольги, св. Миколая, св. Михайла і св. Юрія Переможця.
Окремих відправ у цих церквах цієї неділі не переводитиметься.
Простимо все Українське Громадянство численно прийти на це урочисте Свято.
Комітет Українського Православного Дня в ТВН СІТІ

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА в ЗДА

Комісія Регіональних Дослідів і Публікацій
ПЕРША СЕСІЯ ПРЕДСТАВНИКІВ РЕГІОНАЛЬНИХ КОМІТЕТІВ
відбудеться в неділю, 6-го жовтня 1963 р. в год. 11-й перед пол. в залі Українського Інституту Америки, 2 Схід 79 вул. в Нью Йорку.
Порядок нарад:
1. Проф. д-р В. Лев: Відкриття. Звідолення про дотеперішню діяльність Комісії.
2. Ред. І. Дубак: Завдання Ради Представників Регіональних Комітетів. План праці. Проект правилника. Дискусія.
3. Вибір Управи Ради Представників Регіональних Комітетів.
4. Проф. д-р М. Соневицький: Тематика історично-мемуарних збірників.
5. Дискусія.
6. Поточні справи. Внесення. Побажання.
7. Закриття Сесії.
Запрошується представників усіх існуючих Регіональних Комітетів, як теж Комітетів у стадії творення.
Дोїзд: підземною ІРТ до 77 вул. або автобусом МЕДІЗОН ЕВЕНЮ до 79 вул. в Нью Йорку.
Комісія Рег. Дослідів і Публікацій

ВИХОВНА КОМІСІЯ СФУЖО І ОКРУЖНА РАДА СУА у Філадельфії

— влаштують —
ВИХОВНИЙ СЕМІНАР ДЛЯ МАТЕРЕЙ
НА ТЕМУ ДОШКІЛЬНОГО ВИХОВАННЯ
ПЕРША ЛЕКЦІЯ, дня 6-го ЖОВТНЯ 1963
Д-р Іван ГОЛОВИНСЬКИЙ: „Виховні проблеми дошкільного віку“.
ДРУГА ЛЕКЦІЯ, дня 20-го ЖОВТНЯ 1963
Марія ЮРКЕВИЧ: „Виховне значення іграшок“.
Христина ТУРЧЕНКО: „Сучасна іграшка в приміненні“.
Із лекцією пошукана виставка іграшок.
Лекції починаються в год. 4-й по пол. у ДОМІ СУА — 4936 Н. 13-та вул.
Матері й батьки запрошують до участі!

КАРПАТСЬКИЙ ЛЕЩЕТАРСЬКИЙ КЛЮБ

Нью Йорк
— влаштує —
в днях 5 і 6 жовтня 1963 року
на кортах „СОЮЗІВНИ“
ТЕНІСОВІ ЗМАГАННЯ
в подвійній грі
ЧОЛОВІКІВ та в МІШАНІЙ ГРІ
за НАГОРОДИ убуудованої „СОЮЗІВКОЇ“
Початок змагань в СУБОТУ, 5-го ЖОВТНЯ, о год. 9:30 рано
Зголошення безпосередньо перед початком змагань.

КАРПАТСЬКИЙ ЛЕЩЕТАРСЬКИЙ КЛЮБ

Нью Йорк
— влаштує —
в днях 5 і 6 жовтня 1963 року
на „СОЮЗІВЦІ“
ОСІННЮ ТОВАРИСЬКУ ЗУСТРІЧ
на яку щиро запрошуємо усіх Членів Клубу з Родинами та Знайомими
В ПРОГРАМІ ЗУСТРІЧ: тенісних змагань в подвійній грі чоловіків та мішаний, стрільня з лука, кірса, та гри в кірку.
Учасників просимо замовити кімнати безпосередньо в Управі „Союзівки“
УПРАВА КЛК

Екзекутива Відділу УККА в Сан Франціско.

ПОВІДОМЛЯЮ ВСІХ СВОІХ ДРУЗІВ, ПРИЯТЕЛІВ та ЗНАЙОМИХ, що 5-го жовтня ц. р., о 12-й год. в Сороковий ДЕНЬ за спокій душі мого Незабутнього Чоловіка **сл. п. інж. Артема ЗУБЕННА** відправиться **ПАНАХИДА НА МОГИЛІ ПОКІПНОГО** на Цвинтарі у Баунд Брук.
ДРУЖИНА

КАРПАТСЬКИЙ ЛЕЩЕТАРСЬКИЙ КЛЮБ

Нью Йорк
— влаштує —
1 1/2 мільйона АМЕРИКАНЦІВ В 1962 РОЦІ ВПАЛИ ЖЕРТВОЮ АВТОВИХ ВИПАДКІВ. НЕГАЙНО ЗАБЕЗПЕЧИТЬСЯ
АНЦИДЕНТОВОЮ ГРАМОТОЮ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

Праця в обороні історичної правди про гетьмана Івана Мазепу

Журнал совєтсько-московської історичної пропаганди, Український Історичний Журнал, ч. 3, за червень 1963 р., що виходить у Києві і одночасно є органом Інституту Історії Парії Ц. К. України, філіалу Інституту Марксизму-Ленінізму при Ц. К. КПС, приніс на сторони 120, статтю п. н. „Вивчення в 7 класі розвитку української культури першої половини XIX ст.". Там

же в плані першого року є окрема точка в літературі п. н. „О. С. Пушкін і Україна". У вищезгаданій статті йде балачка і про „визвольну боротьбу українського народу проти турецьких, польських і французьких загарбників", що знайшла своє відображення у народній картині „Козака Мамая"; — тільки про боротьбу проти московських загарбників нема ні слівця. Зате неспадкові учні мусять вивчати питання: „В яких місцях на Україні побував О. С. Пушкін?" — і головне: „Що він коментував у поемі „Полтава"?

Ось так комуністична партія продовжує в Україні відліт праці „Союза Русская Народна" і його чорної сотні, і вся її увага звернена першодом на оплювання постаті гетьмана Мазепи, що її оплювали почав Пушкін у своїй „Полтаві". Цю працю на еміграції провадять різні чорносотенні історики в історіях Росії англійською мовою, а у всіх викладах московської літератури в університетах, спеціально виділяється Пушкіна „Полтава" і її вживається, з відповідною інтерпретацією, для протипушкіної пропаганди.

Тому то з завданням української вільної науки дати в Америці об'єктивні праці про Мазепу. По працях наших визначених істориків цієї доби, проф. Оглоблін і проф. Маджкова, появилася тепер, англійською мовою, спеціальна праця професора д-ра Івана Павла-Сидорука, з університету Сінсінатті, під назвою „Пушкін „Полтава" бай

Джон П. Паулс, видання Бібліотеки Українознавства, том 12, Наукового Товариства ім. Шевченка.

Праця складається з чотирьох уступів. В першому — є представлений світла й тіні поєми „Полтава", другий уступ піддає дискусії Рилесу поему про „Войнаровського" та вивчає справедливий підхід цього великого московського письменника до українського трагедії Мазепинської доби. Третій уступ є наскрізь присвячений історичності Пушкінової поєми „Полтава" і конфронтації її з історичними фактами, які четвертий уступ пробують розв'язати питання присвяти поєми Пушкіна. Праця має шість ілюстрацій і об'ємистий науковий апарат нотаток.

Це є перша праця про „Полтаву" Пушкіна, що появилася англійською мовою для оборони історичної правди про гетьмана Івана Мазепу. Цю справу я вважаю дуже важливою, тому я уважав своїм обов'язком написати до неї й коротку передмову. Звертаю увагу наших студентів, щоб вони подбали, щоб ця праця була по всіх університетах і публічних бібліотеках.

Оборону великого гетьмана Івана Мазепи перед клеветами Пушкіна тільки ми, у вільному світі, можемо перевести, бо московська окупація, диктатура й цензура, — не допускають в Україні ніякої дискусії ані об'єктивних дослідів в цій справі. Тому автор цієї праці дійсно прислухався своєю речовою, фактами переконливо, розвідкою до пролому правди поперез Пушкінінський вал московського шовінізму.

Роман, Смаль-Стоцький, Маркет університет

Клітина „Зарева" в Балтиморі, Мериленд

Ще так недавно Балтимор уважався за один з кращих студентських осередків в ЗДА. Тут відбувалися загально відомі Студентські Дні, студентські зустрічі і з'їзди, в яких брали участь численні представники студентських осередків не лише з Америки, але й з Канади.

Тепер в Балтиморі є вже цілий ряд осіб, які покінчили високу освіту в американських коледжах і університетах, є майже сороклетня Українська Студентська Громада, яка постійно поповнюється новим достом.

Щоб заповнити ту прогалину, яка заіснувала в тих осіб, які покінчили високу освіту, в Балтиморі реорганізовано Представництво „Зарева" в окрему клітину, до Управління якої на бачущий академічний рік входять: Осип Зінкевич — голова, Олена Лучинська — заступник, Марія Івасків — секретар. Контролює Комісія очолює Тарас Хархаліс, а Товариський Суд — д-р Микола Ласійчук.

Клітина „Зарева" спільно з Українською Студентською Громадою запланувала на зимовий сезон 1963-1964 р. шість Академічних Вечорів з багатою програмою. Кожен

Вечір буде складатися з короткої дискусійної доповіді, панелю на актуальну тему з участю трьох осіб зі студентства і трьох зі старшого громадянства та з розважової частини. В програмі Академічних Вечорів будуть виступати доповіді та відбуватимуться панелі на такі загальні теми: Виступає: „Значення 1-го листопада", панель — „Український студент і політика"; в грудні: доповідь „Два Вазари 1921-1941", панель — „Україна і співжиття з нашими сусідами"; в січні: доповідь — „Історичне значення і культ Крутів", панель — „За чи проти культурного обміну?"; в лютому: „Берестейський мир і міжнародні зв'язки української держави", панель — „Політично-правовий статус підсудності України", в березні: доповідь — „Значення Карпат у українській державі для української визвольної боротьби", панель — „Т. Шевченко, холодна війна і наше становище".

У квітні: „Значення Чорного моря для України", панель — „За ким голосувати? — демократи чи республіканці". Клітина „Зарева" і Українська студентська Громада, яку очолює молодий і активний студент Орест Полічук, започаткуванням Академічних Вечорів в Балтиморі заповнять ту прогалину в духовному житті українців нашого міста, яка вже від довгих років потребувала свого заповнення конкретним змістом академічного рівня.

П. Ч.

До Москви прибула з Пейпінгу делегація для сформування 14-х роковин започаткування комуністичної в Китаї. Це перші відвідини офіційних представників Комуністичного Китаю в Москві від часу звільнення совєтсько-китайських переговорів про відривання „ідеологічних" розбіжностей 20 липня ц. р. Теперішня делегація складається з членів Товариства китайсько-совєтської приязні і стоїть під проводом третьогоднього китайського комуністичного „дистанційника".

Велика національно-політична маніфестація українців Півсбуржчини

Питсбург. — 2,000 українців Західної Пенсильванії маніфестували в 30-ту Річницю голодової облоги України і в 25-ту річницю смерті полковника Євгена Коновальця. Губернатор ставити Пенсильванії, Вільям Скрентон, вітає учасників маніфестації окремою телеграмою.

Православне Духовенство Питсбурзького Деканату відслужило Панахиду на місці маніфестації. Голову промову англійською мовою вголосив суддя Вільям Ф. Серконе.

Традиційний „Український День" в Питсбургу, що його влаштовують Об'єднані Українсько-Американські Організації Західної Пенсильванії, цього року проходив під криком в 30-ту Річницю голодової облоги України Москвою і в 25-ту річницю трагічної смерті полковника Євгена Коновальця.

Управу Об'єднаних Українсько-Американських Організацій Західної Пенсильванії при допомозі всіх членських організацій старанно підготувала цю імпрезу.

Вже від години 1-ої в неділю 11 серпня до одного з найбільших міських парків Питсбургу — Вест Ю Парку, зачали з'їздитись українці.

Через мікрофони передавали українську пісню і музику і це авторитетний святий настрій у всіх наших громадян. В павільйонах працювала українська кухня. Цього року українську кухню підготували жіночі організації: Питсбурзький Відділ Союзу Українок і старше Сестринство церкви Преч. Діви Марії із Мікразе.

Сцена на площі прикрашена американським і українським національними прапорами. Посередній символічний братський могила, над якою відслужать Панахиду за спокій душ мільйонів українців замучених штучним голодом в роках 1932-33. До парку вступило вже 2 тисячі українців. Розпочинається Панахида, яку відправляв декан Питсбурзького Деканату УПЦеркви о. прот. Іван Шпурер в сослуженні о. прот. Ст. Голутиця і о. Телесона. Співав хор Ліги Православної Молоді під управою п. Т. Хоптяка. Після Панахиди розпочинається маніфестаційно-політична частина Українського Дня, яку відкривав вступним словом голова Об'єднаних

Українсько-Американських Організацій Західної Пенсильванії і член Політичної Ради УКАА п. Дмитро Старощак. Він також представив майстра церемонії п. Сушинського з Мікразе.

В почесній президії були представники демократичної і республіканської партій, серед них суддя В. Ф. Серконе, п. Мілнор Робертс, д-р Джан Адамс і інш. З українців — Дмитро Старощак, Володимир Мазур і Іван Сушинський.

П. Сушинський повідомив, що наспіла телеграма до учасників Українського Дня від губернатора Пенсильванії В. Скрентона. Губернатор сердечно вітає українську громаду Питсбуржчини, він твердо вірить, що ідеї, за які змагається українська спільнота в Америці, врешті переможуть. Від себе обіцяє всеціль підтримку змаганням українського народу.

Знамениту промову, повну співчуття і подиву українцям у вільному світі і на Батьківщині вистоловив приятель українців суддя В. Ф. Серконе. По українськи говорив Володимир Мазур, член Головного Уряду УНПомочі і член Екзекутивної УКАА.

В мистецькій частині взяли участь „Хор Ліги Православної Молоді Західної Пенсильванії" під диригентурою п. Т. Хоптяка, українські танцювальні групи: при Українській Православній Церкві св. Ап. Петра і Павла із Карнегі, під диригентурою пані Стефанії Капелюк та юних суміців із Питсбургу під управою п. Івана Шадога.

Головну atrakцію мистецької частини „Українського Дня" був гостинний виступ Ансамблю Акторів із Філадельфії під мистецьким провідом Володимира Шашаровського. Ансамбль Акторів доповнив і закінчив національно-політичну маніфестацію українців Питсбуржчини.

Успішна національно-політична маніфестація українців Питсбуржчини кинула свій голос перестороги для тих, хто сьогодні підписує і запінає мирні договори, хто ще сьогодні братарстває із людобіжниками.

Вільний світ повинен розуміти, що московські залицяники і братанія криють в собі нову загрозу для вільного світу.

(За „У. Н. Словом", Питсбург)

Мирослава Томоруг і Василь Знаєнко одружилися

Нью Йорк. — В суботу 21-го вересня відбулося вінчання Мирослави Томоруг з Василем Знаєнком в українській католицькій церкві Пресвятої Богородиці в Бронксі. Обом молодим є кандидатами на докторів філософії Колумбійського університету.

Пані Мирослава закінчила Каліфорнійський університет у Бирклі, — пізніше здобула два ступні магістра — МА з Сільського університету з діяльності східно-європейських студій, і МС з Колумбійського університету з бібліотекарства. Перед започаткуванням своїх докторських студій з діяльності східно-європейської літератури вона працювала півтора року як бібліотекарка в Конгресовій Бібліотеці у Вашингтоні. Пані Томоруг — Знаєнко також пише пояснювальні записки до збірок українських пісень видаваних на грамфонних пластинках фірмою „Монитор".

Василь Знаєнко працює як економічний дослідник при Колумбійському університеті і приготувався до докторату з економіки. Минув дві

роки він працював в редакції Колумбійської Енциклопедії і між іншим писав статті до українських гасел нового видання цієї енциклопедії.

Обом молоді приїхали до ЗДА 15 років тому. Пан Знаєнко є родом з Полтавщини, а його дружина зі Стрийщини. Після одностаттєвої пошлюбної поїздки вони замішкують в Нью Йорку.

Секретар мішанної військової Комісії для переміря в Корелі, у Памунджоні, американський полк. Вінсент Гудселл, завідав на засіданні цієї Комісії в м.н. п'ятницю, що він після двох років і 4-ох місяців тамшньої служби — відлікаючи до Америки та що на його місце призначений полк. Пол Гіксель. Північно-корейський полк. Ган Поо Кьонг вилетів „прошарпую промову", в якій вилетів названого вторі американського старшину, як фальшивий і ауглярного чоловіка. Коли полк. Гудселл спокійно відповів, що він переконаний, що це політичні зверхники продиктували казати корейському полковникові такі лайки, той останній і його колеги вибухли сміхом.

Читайте щоденник „Свободу"

ВАСИЛЬ ГРИГОРОВИЧ КРИЧЕВСЬКИЙ

(Закінчення із сторони 2-ої)

суелі його надзвичайно зловна газетна замітка маленької, задрісної на чужу славу — людини.

Важко сказати, що це було; глупота, неінформованість, задрістість чи просто нестерпне бажання захити славу Герострата. Кричевський стоїчно аподив усілякі удари лайкої долі, але цього останнього підлого удару знести не міг. Він у той час одужував після запалення легенів. Замітка зламала його психічно й морально. Не довжили двох місяців до свого 80-ліття, Василь Григорович у листопаді 1952 року помер.

Про Василя Григоровича Кричевського існує численна бібліографія. Велика монографія (на два друковані аркуші), написана Таранушенком у 1930-31 році і видана у видавництві „Рух" — була знищена з розгромом цього видавництва. В різні часи у різних видавництвах писали про його творчість Іван Труш, Федір Ернст, К. Фесак, Микола Важа, Юрій Яновський, Степан Таранушенко, П. Ковжун, М. Голубець, Т. Родіонов, О. Смик, С. Холостенко, Дмитро Антонович, Вадим Шербаківський, Вадим Вавловський Д. Горняквич, В. Січинський, С. Гордінський та ін. Його імені не могла оминути й видана тепер Українська Радянська Енциклопедія, реабілітуючи його в усіх зв'язках і титулах. Занадто великий його вплив і значення у відродженні та розвитку українського мистецтва.

Українська Земля з давніх-давен народжувала велетнів-багаторів. Старовинні перекази оповідають, що в часах, коли існуванню народу загрожувала якась зовнішня небезпека, в його обороні з'являлись велетні-багатори, — Микита Кожум'яка, Добриня, Олександр Попович, Ілля Муромець.

Легенди майбутнього також будуть оповідають про велетнів-багаторів духа 19-20 століть — Шевченка, Куліша, Драгоманова, Грушевського, Лисенка, Кричевського, Курбаса. Вони з'являлись в час, коли духовна субстанція українського народу та його майбутнє існування були загроженої. Протягом короткого часу людського життя в неймовірно тяжких умовах вони заповнювали проталіни століть, надробляли втрачене. На вивчення їхньої великої спадщини потрібні будуть десятки років і сотні вчених-дослідників, щоб належно та правильно її оцінити. Ніколи ніякі московські інквізитори чи українські герострати не в силі будуть затьмарити їх величчя, знищити їх життєтворчий дух, знецінити значення їх творчості у відродженні та розвитку української культури.

Творчість велетня духа, Василя Григоровича Кричевського, належить до золотого фонду української культури. Вона житиме в історії нашого народу та в його культурі, поки існують український народ і українська земля.

Кричевський, Василь Григорович. Українська Радянська Енциклопедія, т. 7, ст. 411-412 і 2 ілюстр.

Кінець

3 життя УВАН у Канаді

Дня 18-го липня відбулося кої мови в Канаді про університетське УВАН у Вінніпегу, ситеські виклади, присвячені якому голова УВАН у Канаді діяльності св. Кирила й наді проф. Яр. Рудницький Методія (м. ін. про виклад подав відомості про Кирило-Методіївський Славистичний 1963 рр.), та врешті про науковий субсидії на Кирило-Методіївський кирило-методіївський тематикою, що появилася в тому ситеські доповіді при Кирило-Методіївському в Канаді (напр. праці о. тодіану в Канаді в рр. 1945 — Поповича, його та ін.). В ди-1963. Не одержавши сподіванку над доповіддю ствердженню субсидії на подорож, він джене потребу більшого роє міг узяти безпосередньо зуміння для наукових справ участі в конгресі й крім перед громадства, а перед-вистав вислав зміст своєї доповіді серед його керівників відділу відчитання проф. М. кол та брав відповідного за-Чубатому до Зальбургу. безпечення акції наукових Зчерги він подав зміст доповіді працівників так на внутрішній відділ відомо прийняти. У ньо — українському акції і на ній він згадує про розвиток міжнародному відтинках, студій церковно-слов'янсь-

В Монреалі і Ляшині відбулися збори УНСоюзу

(Закінчення із 1-шої стор.)

них членів. На другий день, в неділю 29-го вересня 1963, в недокінчений це залі церк-ни св. Василія відбулися за-повіджене о. парохом Кутимом союзове віче, в якому взяла участь велика частина місце-вої громади. Віче відкрива-передовий громадський діяч з Ляшини, Осип Дачинський, президент 465 Відділу УНСоюзу. Він пояснив прива-ним, що в цьому місяці якраз завершилося 70-ліття існуван-ня найстаршої української газети в світі „Свободи", та що в лютому 1964 року самий УНС закінчить 70 років свого існування. В дальшому він представив привним голов-ного радного УНСоюзу з Мон-реалу Богдана Мельника з головного секретаря УНСою-зу Ярослава Падоху. Б. Мель-нико поінформувал привним про УНСоюз взагалі, та в мон-реальській окрузі. Після цього Я. Падох представив прив-нерський шлях і працю, вико-

нані впродовж 70 років „Сво-бодою" та Українським На-родним Союзом, які і їхні за-вдання і плани на нові десяти-ліття. Доповідач закликав міс-цеву громаду включитися в один із двох Відділів УНСою-зу на терені Ляшини, а саме: 412 Відділ, який керує пред-сидник Василь Гачук та сек-ретар Петро Цехом, і 465 Від-діл, що є під проводом пред-сидника Осипа Дачинського і секретаря Михайла Череш-нявського. Численно зібрані місцеві громадяни вислухали із зацікавленням доповідь, як теж прийняли із вдоволе-ним заяву союзних діячів про те, що вони радо служимуть місцевій громаді інформація-ми і порадами про забезпече-ння, яке дає членам Українсь-кого Народного Союзу. З окре-мою увагою віднеслися при-явні до інформації про нову, дешеву й дуже потрібну акці-дентову грамоту забезпече-ння УНСоюзу.

ПРАЦЯ

HELP WANTED MALE

ФОРМАН

Досвід при шитті жіночих пла-ців. Секційна праця. Постійна. Прислони умови праці.

QUALIFIED COATS CO. INC. 330 Melrose St., Brooklyn, N.Y. - GL 6-9858

TOOL MAKER

EXP. ON DIES & MOLDS

MACHINISTS

TOOL ROOM HELPERS

Vocational school graduates or have some experience, permanent job, good starting rate, over time, liberal employee benefits.

PRESTO LOCK CO. 100 Outwater Lane, Garfield, N. J.

N.J. (201) PE 9-0370 (N.Y.C.) CA 4-0045

ШОФЕРА

На вечірню працю (Part time) багати малим вантажним авто.

Розвинути мужчин на працю.

15 Moore St. New York City

Кім. 307 біля S. Ferry

ПОРТЕР

на "part time" від 5 год. по пол.

Мусить бути горючим.

Головний:

15 Moore St., NEW YORK CITY

Кім. 307 біля S. Ferry

MACHINE HAND

ДО РОБІТНИ МЕБЕЛІ

Мусить бути експерт факівців.

"Set off", \$3.18 на годину.

Постійна праця.

Call RE 4-0878

HOUSE FOR SALE

ОКАЗИНО НА ПРОДАЖ

ЗИМОВИЙ ДІМ

6 кімнат і гараж на два авта, олівне огорожені, 2 1/2 акра землі, чистої, культивованої, фронт до гайнею і до окружної дороги, чудовий краєвид — дві хвилин від Союзів. Ціна — \$15,990.

3 акри землі з великим фрон-том до головної дороги (900 ступ) з потоком посередній, в сусідстві української колонії. Ціна — \$1,800.

Stephan OLEKSIW P. O. Box 348 KERNONSON, N.Y. Tel.: 7692

REAL ESTATE

ASTORIA, спеціально

DINER-BAR — \$4,000 тижне-во, нарізки, площа 65 x 95, бізнес і посидів тільки — \$85,000.

11-рох мур., нарізний з кра-млицею, мармур, сході, дохід \$8,136.00. Ціна \$48,990.00.

БАГАТО ІНШИХ ДОМІВ.

MARATHON REALTY CO. 31-87, 32nd St. (near Broadway) ASTORIA, L. I. YE 2-5550

Читайте щоденник „Свободу"

Найкращий подарунок

на УРОДИНИ

на ІМЕННИ

— ЦЕ —

ШЕВЧЕНКОВІ ДУМИ І ПІСНІ

SHEVCHENKO'S THOUGHTS AND LYRICS

ДВОВОВНЕ ВИДАННЯ:

поєси в українському оригіналі на паристих сторонах, а на непаристих — в англійському перекладі.

Гарний формат, на добром папері, сторін — 111.

ЦІНА: в твердій оправі — дол. 1.50

в м'якій оправі — дол. 1.00

Замовлення слати:

СВОВОДА

P. O. Box 346 — Jersey City, N. J.

Придбайте для своїх дітей! Питайте по книгарнях!

Найкращий ПІДРУЧНИК

для початкових класів ріднописного і українського парафіяльного шкільництва — це

МИКОЛИ ЩЕРБАКА

ВІРШОВАНА АБЕТКА

у виданні УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ і „СВОВОДИ".

Ілюстрації — ЕДВАРДА КОЗАКА.

ЛЮКСУСОВИЙ, КРЕЙДОВИЙ, ВІЛИЙ ПАПІР.

Ціна — 1.50 дол.

Замовлення і належність слати на адресу:

СВОВОДА

P. O. Box 346 — Jersey City 3, N. J.

ТАРЗАН, ч. 5117. П'єр у Нгото...

Тарзана вивели з королів-ської хижі, і він міг звільни-тися арабів від дальших обо-в'язків.

І внаслідок цього він не ба-чив фантастичної поганой змі-ни, що стрінула П'єра Бля-в'язків.

— Я тишуся, що вам подо-бастся ця біжутерія, Нгото, — він шептав самозадоволе-но. — Але тут